

arkivrapport

Fornlämning Lilla Malma 19:1, Malmköping 2:2, Lilla Malma socken, Flens kommun, Södermanlands län. Arkeologisk undersökning i form av återställning.

Lars Norberg

Sammanfattning

Sörmlands Arkeologi AB har utfört en arkeologisk undersökning i form av återställning av markskador inom fornlämning Lilla Malma 19:1. Fornlämningen utgörs av ett gravfält med 40 registrerade högar och stensättningar. I en av gravfältets större högar har tre gropar grävt med spade. Strax intill fanns en mindre dumphög i form av grästorvor, sand och stenar. Återställningen omfattade igenläggning av groparna. Arbetet dokumenterades genom fotografering, beskrivning och inmätning.

Inledning

I enlighet med länsstyrelsens beslut (1st dnr 431-6275-2017) har Sörmlands Arkeologi AB utfört en arkeologisk undersökning i form av återställning av markskador inom fornlämning Lilla Malma 19:1. Fornlämningen utgörs av ett gravfält med 40 registrerade högar (10 st) och stensättningar (30 st). Utöver det finns även en halvveg registrerad (Lilla Malma 19:2). Fältsarbetet genomfördes 2017-11-13 av Patrik Gillbrand och Lars Norberg, arkeologer på Sörmlands Arkeologi AB.

Återställningsarbetet genomfördes med anledning av att Länsstyrelsen i Södermanlands län har fått en anmälan om skada inom fornlämningen. Skadorna bestod av att gropar grävts i en höggrav belägen inom det aktuella gravfältet.

Med anledning av det ovanstående fattade Länsstyrelsen i Södermanlands län, med stöd av 2 kap 13 § Kulturmiljölagen (SFS 1988:950), beslut om att en arkeologisk undersökning i form av återställning av markskadorna skulle genomföras. Ansvarig för kostnaden var Länsstyrelsen i Södermanland.

Gravfältet Lilla Malma 19:1, som är centralt beläget (ca 50 möh) inom tätorten Malmköping (bilaga 1 & 2), ger ett välvårdat intryck och är glest bevuxet med höga tallar.

Syfte & målsättning

Syftet med åtgärden var att dokumentera och återställa de skador som noterats på den aktuella höggraven.

Genomförande & resultat

Högen, som är belägen inom gravfältets (Lilla Malma 19:1) sydöstra delar, är rundad, cirka 13 x 10 meter stor och 0,8-1,0 meter hög (bilaga 3). I FMIS beskrivs att en av högarna har ett avplanat krön och gropig yta, vilket eventuellt motsvarar den aktuella graven. Centralt i anläggningen noterades tre gropar (Grop 1, 2 & 3), vilka grävts med spade. Grop 1 och 2 var belägna inom vad som framstod som en äldre, mer yttlig och större oregelbunden markskada belägen på höggravens krön (se ovan & bilaga 4). Ursprunget till den äldre skadan är oklart, men det kan mycket väl röra sig om en numera förmultnad eller avlägsnad rotvälta.

Grop 1, som var närmast rundad i plan och grävd med lodräta spadskär i öster, var drygt meterstor och upptill 0,5 meter djup. I botten noterades täta förekomster av rundade 0,2-0,3 meter stora stenar, vilka eventuellt motsvarar ett intakt kärnröse. Fyllningen i den intilliggande dumphögen bestod av sand och enstaka 0,2-0,3 meter stora stenar. Grop 2 gav ett slarvigare intryck och var grävd till ett djup om cirka 0,25 meter intill en markfast sten. Även här noterades ett fast stenmaterial i gropens botten. Grop 3, också den slarvigt grävd till ett djup om 0,3-0,4 meter, var belägen strax sydväst om den äldre markskadan, i högens södra slänt. Även här förekom stenmaterial mot gropens botten.

Samtliga gropar fylldes igen med de upplagda dumpmassorna och jämnades till för hand med skyffel och fyllhammare. Inget fyndmaterial kunde konstateras i samband med åtgärden. Arbetet dokumenteras genom inmätning med RTK-GPS, fotografier (bilaga 5) och beskrivning i text.

Bilagor

Bilaga 1. Utdrag ur Sverigekartan med den aktuella fornlämningens belägenhet markerad. Skala 1:1 000 000.

Bilaga 2. Utdrag ur Terrängkartan med den aktuella fornlämningens belägenhet markerad. Skala 1:50 000.

Bilaga 3. Utdrag ur Fastighetskartan med uttag från FMIS. Skala 1:1 000.

Bilaga 4. Plan över del av fornlämning Lilla Malma 19:1 (höggrav) och de återställda skadorna. Skala 1:100.

Bilaga 5. Fotodokumentation

Administrativa uppgifter

Projektnummer Sörmlands Arkeologi AB: 1727

Länsstyrelsens dnr: 431-6275-2017

Tid för undersökningen: 2017-11-13

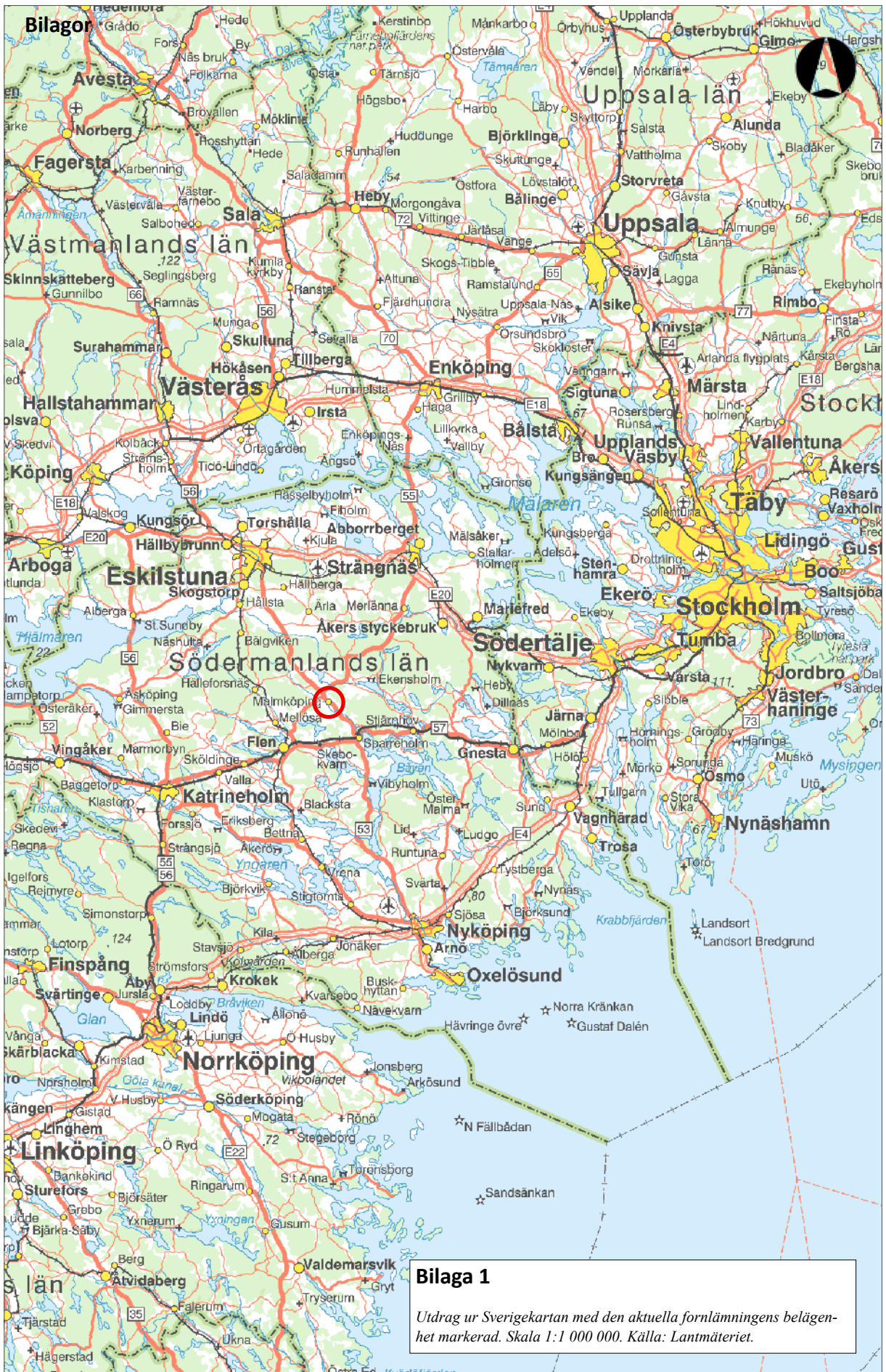
Personal: Patrik Gillbrand & Lars Norberg

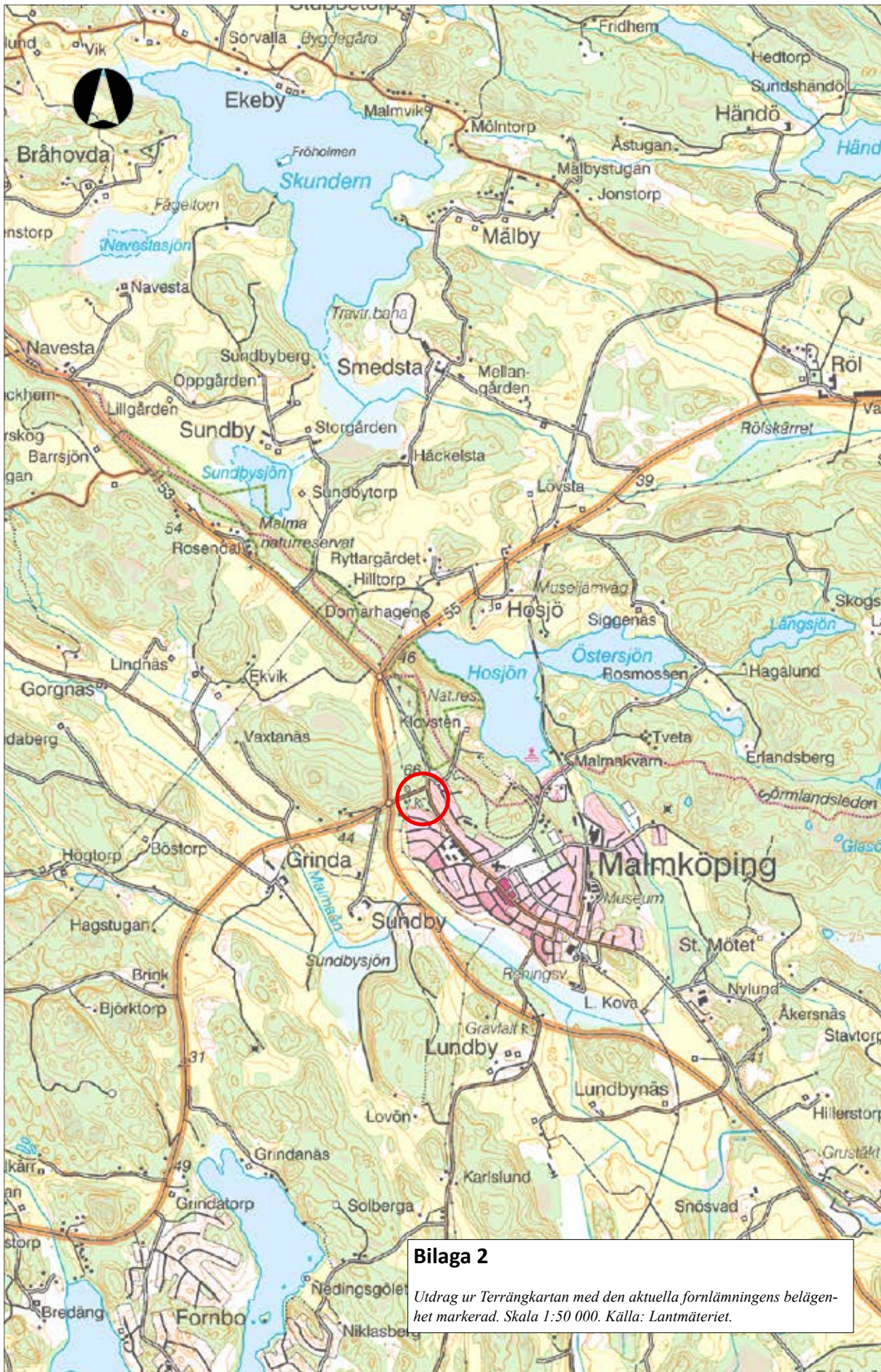
Belägenhet: N (X) 6556757,28 E (Y) 598287,06

Koordinatsystem: SWEREF 99TM

Höjdsystem: RH 2000

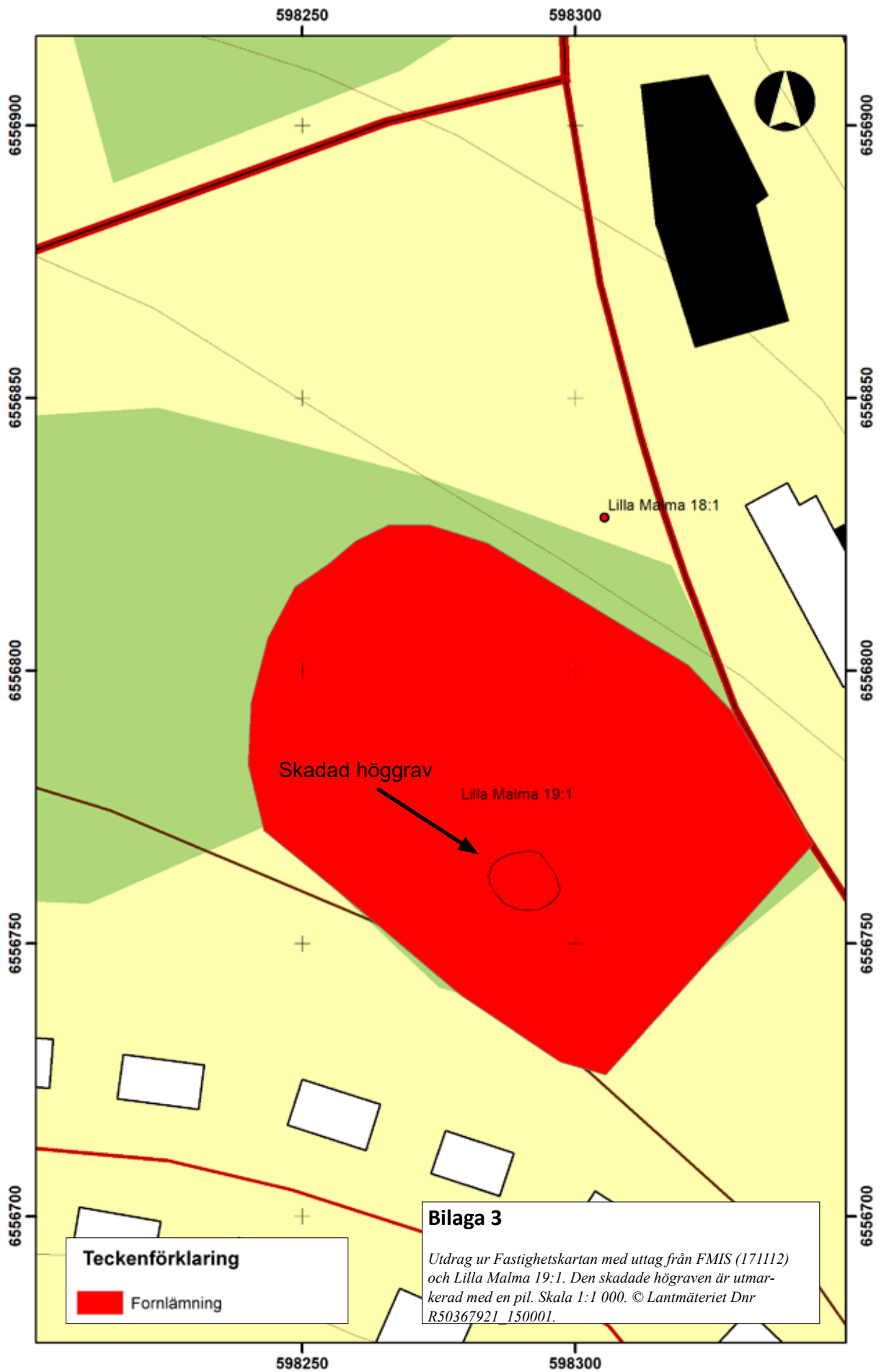
Inga fynd tillvaratogs i samband med åtgärden. Inget analogt dokumentationsmaterial utöver rapporten föreligger. Digital dokumentation förvaras hos Sörmlands Arkeologi AB i väntan på meddelande från ATA angående rutiner för leverans av digitalt material.

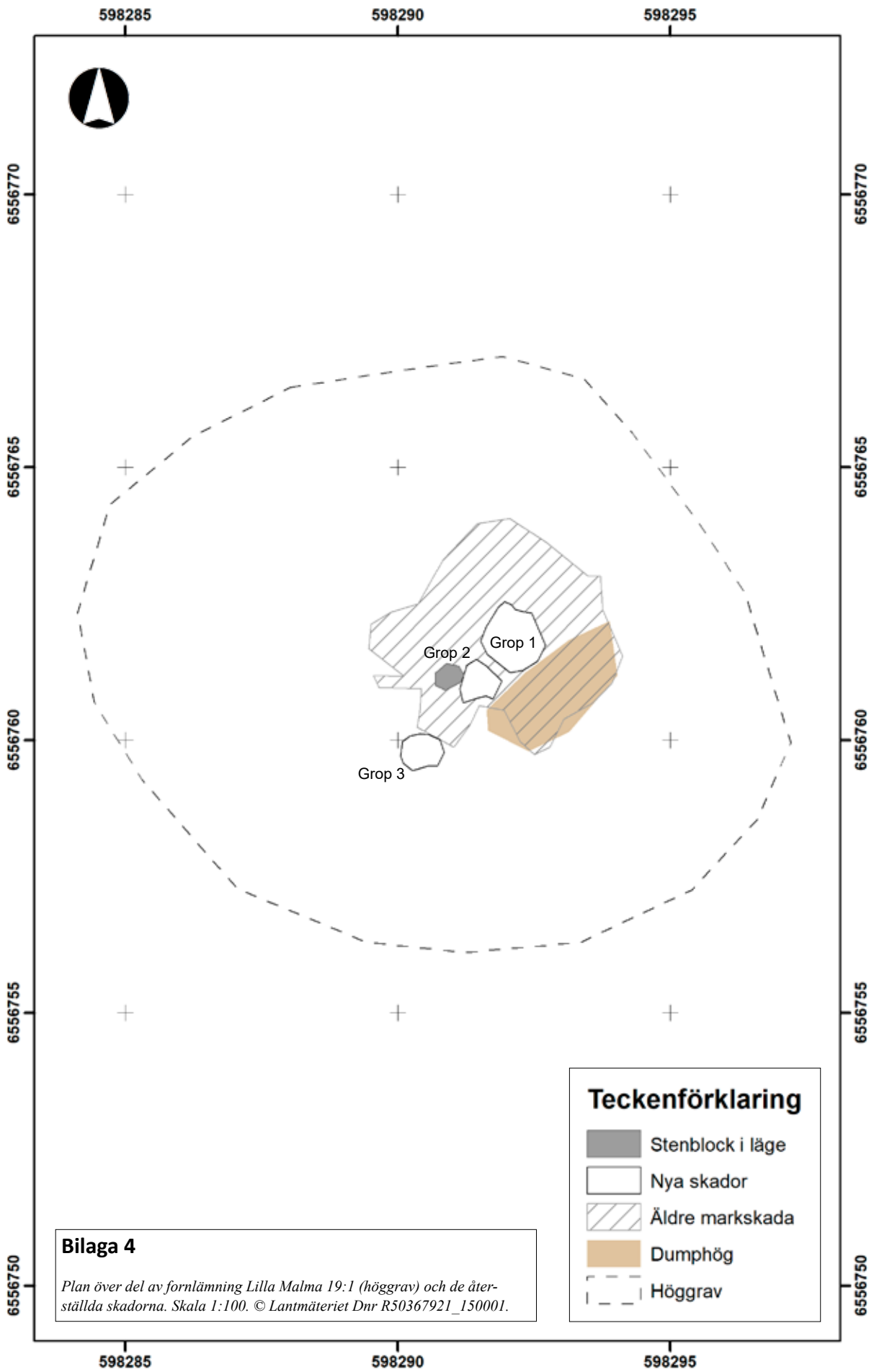

Bilaga 2

Utdrag ur Terrängkartan med den aktuella fornlämningens belägenhet markerad. Skala 1:50 000. Källa: Lantmäteriet.

Bilaga 5. Fotodokumentation

Den skadade högen inom Lilla Malma 19:1 före återställning. Bilden är tagen mot sydväst. Foto: Lars Norberg 2017, Sörmlands Arkeologi AB.

Översikt över skadorna på höggraven före återställning (Lilla Malma 19:1). Från vänster syns Grop 1, 2 & 3. Bilden är tagen mot sydost. Foto: Lars Norberg 2017, Sörmlands Arkeologi AB.

Detaljbild över Grop 1 & 2. Bilden är tagen mot ostsydost. Foto: Lars Norberg 2017, Sörmlands Arkeologi AB.

Detaljbild över Grop 3. Bilden är tagen mot nordost. Foto: Lars Norberg 2017, Sörmlands Arkeologi AB.

Detaljbild av den skadade höggraven efter återställning (Lilla Malma 19:1). Bilden är tagen mot nordväst. Foto: Lars Norberg 2017, Sörmlands Arkeologi AB.

Översikt över den skadade höggraven efter återställning (Lilla Malma 19:1). Bilden är tagen mot sydväst. Foto: Lars Norberg 2017, Sörmlands Arkeologi AB.